

Závěrečná cestovní zpráva k projektu
Podpora ERC žadatelů - 22-23322E

21. ledna 2023

Monika Baumanová, M.A., Ph.D

Projekt GA ČR „Podpora ERC žadatelů pro vynikající řešitele juniorských projektů“ s názvem „*Transformace měst na úrovni domu: islámský dům na pobřeží východní Afriky z komparativní perspektivy (14. - 20. století)*“ byl řešen od začátku července do konce prosince 2022 a byl realizován řešitelkou projektu ve spolupráci s Institute of Archaeology na University College London. Kromě juniorského grantu GA ČR byla řešitelka v minulosti i Global Individual Fellow v rámci programu postdoktorandských stipendií Marie Curie, Horizon 2020. Oba tyto projekty se zabývaly nějakým aspektem historické archeologie pobřeží východní Afriky, většinou v širších souvislostech jejího urbanistického vývoje od 1. tisíciletí n.l., a soustředily se na historickou architekturu, prostorové uspořádání měst a materiálních aspektů koncepce prostoru, převážně z komparativní perspektivy. Na základě svých zkušeností řešitelka identifikovala a definovala některé aspekty poznání předkoloniální (cca do 16. století n.l.) a koloniální východní Afriky, někdy také nazývané svahilské pobřeží, které mají potenciál být revoluční pro další rozvoj nejen poznání minulosti této oblasti, ale navíc přispět k pochopení vlivu kolonialismu na rozvoj domů a měst, nebo lépe reflektovat na globální vývoj urbanismu. Cílem projektu GA ČR „Podpora ERC žadatelů“ proto bylo významně dopracovat původní záměr řešitelky a napsat konkurenceschopnou projektovou žádost do grantové soutěže ERC na úrovni „Consolidator“, na základě konceptu projektu, s kterým byl udělen projekt GA ČR ERC.

Projekty European Research Council (ERC) jsou v celosvětovém měřítku jedny z nejprestižnějších, a navíc dovolují provádět průlomový výzkum schopný přinést odpovědi na nové a významné otázky. Díky velmi dobrému vztahu řešitelky s institucí University College London, kde řešitelka dříve studovala, se podařilo navázat spolupráci s mentorkou projektu GA ČR „Podpora ERC žadatelů“, současnou držitelkou Starting grantu ERC doktorkou Corisande Fenwick. Dr. Fenwick už druhým rokem řeší ERC projekt na téma příbuzné záměru řešitelky, a totiž v oboru archeologie na počátky islámu v severní Africe. Kromě toho řešitelka Monika Baumanová spolupracovala s řadou dalších odborníků na UCL, z nichž někteří mají rovněž zkušenosti s ERC, protože byli v týmu takového projektu. Řešitelka tak měla příležitost konzultovat nejen odborné ale i organizační, manažerské a administrativní stránky projektů rozsahu ERC, protože Institute of Archaeology na University College London už v minulosti mnohokrát fungovala v roli hostitelské organizace pro tyto projekty. Mezi kolegy, kteří významně spolupracovali s řešitelkou byli Dr. Andrew Reid, specialista na archeologii východní Afriky, Prof. Kevin MacDonald, současný ředitel Institute of Archaeology a specialista na západní Afriku, nebo odborníci na technologii 3D skenování a fotogrametrii z fotografické

laboratoře na UCL. Někteří z těchto spolupracovníků budou nadále součástí navrhované Advisory Board projektu ERC, a jejich zkušenosti, výsledky a jméno v oboru mohou jen přispět dosahu a úspěchu připravovaného projektu.

Konzultace a práce na projektové žádosti, která je hlavním výstupem projektu „Podpora ERC žadatelů“ od GAČR, probíhaly podle schématu, kdy záměr řešitelky byl nejprve prezentován mentorce a případně dalším spolupracovníkům na schůzkách a v písemné podobě. Po jejich zhodnocení dostala řešitelka náměty a doporučení ohledně jejich dalších úprav nebo prezentace textu pro nároky ERC a možné tipy na další postup. Následně řešitelka opět prezentovala upravený záměr a další detailní rozpracování, tak jak se postupně vyvíjel detailní plán koncepce projektu včetně teoretického zdůvodnění, metodologických postupů a návrhu výstupů a jejich realizace. Mírně se tak mimo jiné pozměnilo i celkové rámcové pojetí projektu a změnil se název, který více reflektuje na koncept islámského domu a urbánní transformaci z komparativní perspektivy. Velmi přínosná byla také možnost prezentovat koncept projektu v širším kruhu kolegů a reflektovat na otázky vyplývající z debat.

Po dobu pobytu v Londýně řešitelka také využívala přístupu do knihoven jako British Library, University College London library a knihovny na School of African and Oriental Studies, které mají v inventáři i starší publikace a reporty z prvních vykopávek v oblasti subsaharské Afriky, z nichž některé jsou stále úplně nebo velmi obtížně dostupné online. I na základě kontaktů, které se podařilo získat během osobní spolupráce s kolegy v Londýně se také podařilo domluvit spolupráce s institucemi v Keni a Tanzánii, které budou klíčové pro případné řešení projektu ERC.

Všech cílů projektu GAČR „Podpora ERC žadatelů“ se podařilo dosáhnout. Řešitelka dopracovala prezentaci svého CV a track record, je připravený text extended synopsis pro 1. kolo hodnocení a detailní rozpracování projektu pro 2. kolo (část B2). Projektová žádost do výzvy ERC CoG tak bude odevzdána v únoru 2023 do soutěže. V případě postupu do druhého kola soutěže byla řešitelce přislíbena možnost další spolupráce a reflexe během přípravy na interview s hodnotiteli.